

KL

KEND DIN KOMMUNE
KOMMUNALØKONOMISK FORUM 2018

NØGLETAL

KEND DIN KOMMUNE

BRUG NØGLETAL I STYRINGEN
2018

Kend din kommune – Brug nøgletal i styringen 2018

© KL

1. udgave, 1. oplag 2018

Produktion: Kommuneforlaget A/S

Design: e-Types

Tryk: Rosendahls a/s

Foto: Colourbox

KL

Weidekampsgade 10

2300 København S

Tlf. 3370 3370

kl@kl.dk

www.kl.dk

 @kommunerne

 facebook.com/kommunerne

Produktionsnr. 830284

ISBN 978-87-93668-02-7

ISBN 978-87-93668-03-4-pdf

FORORD

Hvorfor er udgifterne pr. helårsanbragte 0-22-årig dobbelt så høje i kommunerne med det højeste udgiftsniveau sammenlignet med kommunerne med de laveste gennemsnitlige anbringelsesudgifter? Det kan der være flere årsager til, fx særlige sociale udfordringer i kommunen, forskelle i prioritering af forebyggelse versus anbringelser eller forskellige anbringelsespraksis. Nøgletal som dette har vi endnu engang samlet til Kommunaløkonomisk Forum.

I Kend Din Kommune samler vi de vigtigste styringsnøgletal på forskellige sektorområder. For hvert nøgletal kan du se, hvordan

din kommune placerer sig i forhold til andre kommuner. Brugen af styringsnøgletal og sammenligninger med andre kommuner kan understøtte en effektiv styring i jeres kommune. Det kan kortlægge potentialer for forbedringer og frigørelse af råderum til politiske prioriteringer.

Vi håber, at Kend Din Kommune gør dig klogere på din egen kommune og giver inspiration til jeres politiske drøftelser om målsætninger, prioriteringer og nye tiltag.

KL, januar 2018

› NØGLETALLENE TIL KEND DIN KOMMUNE 2018

Nøgletallene til Kend Din Kommune 2018 er baseret på den senest tilgængelige data fra de angivne datakilder. Der, hvor det er relevant, er styringsnøgletallene lavet på baggrund af data fra det fælleskommunale ledelsesinformationssystem FLIS. Det sikrer den størst mulige aktualitet i datagrundlaget og giver de kommuner, der er tilmeldt FLIS, mulighed for at nedbryde nøgletallene og lave yderligere analyser.

Ændringen vises ved en grøn eller rød trekant eller en blå streg, der angiver, om din kommune i år har opnået en bedre eller dårligere eller samme placering på et bestemt område i forhold til andre kommuner. Din kommune kan fx godt have reduceret sygefraværet i forhold til sidste år, men samtidig opnå en dårligere placering, hvis sygefraværet er faldet mere i de øvrige kommuner end i din kommune. Hvis feltet er efterladt tomt er det et udtryk for manglende data i sammenligningsåret.

Løbende datakorrektioner og opdateringer kan gøre, at de præcise tal i publikationen er svære at genskabe lokalt. Ønsker I at beregne nøgletallene i jeres egen kommune kan I kontakte KL for definitioner og datagrundlag. På vores hjemmeside er der nærmere informationer og du kan finde data for din egen kommune på vores interaktive kort.

Find det hele på: www.kl.dk/kdk

INDHOLD

01 / ØKONOMI- OG MÅLSTYRING	4	03 / DAGTILBUD	28
Hvordan har serviceudgifterne udviklet sig i jeres kommune?	4	Hvor meget sygefravær har personalet i jeres dagtilbud?	28
Er jeres økonomi i balance?	6	Hvor meget bruger I på dagtilbud pr. 0-5-årig i jeres kommune?	30
Hvor meget bruger I på anlægsprojekter?	8	04 / UDSATTE BØRN OG UNGE	32
Hvor stor er jeres kassebeholdning?	10	Hvordan har udgifterne til udsatte børn og unge udviklet sig?	32
Hvor stor er jeres gæld?	12	Hvor dyre er jeres anbringelser?	34
02 / FOLKESKOLE	14	Hvor meget satser I på forebyggelse til udsatte	36
Hvad koster en elev i jeres kommune?	14	Hvor mange af jeres anbragte børn og unge kommer i institutionstilbud?	38
Segregeres der færre elever i jeres kommune ift. sidste år?	18	Hvad er karaktergennemsnittet for jeres udsatte børn og unge?	40
Hvor høj er kompetencedækningen i folkeskolen i jeres kommune?	20	05 / VOKSENHANDICAPPEDE MV.	42
Hvad er karaktergennemsnittet på jeres folkeskoler?	22	Hvad er jeres udgifter til voksenhandicappede?	42
Hvor mange elever i jeres kommune får mindst 2 i dansk og matematik?	24	Hvordan har udgifterne til voksenhandicappede mv. udviklet sig?	44
Hvor højt er lærernes sygefravær i jeres kommune?	26	Hvor mange af jeres 18-64 årige får hjemmehjælp?	46
		Har I mange modtagere af længerevarende botilbud?	48
		Hvad er jeres udgifter til BPA-ordningen?	50

06 / ÆLDRE	52	08 / BESKÆFTIGELSE OG INTEGRATION	78
Hvad er gennemsnitsalderen for nyvisiterede til hjemmehjælp?	52	Hvad er jeres udgifter til offentlig forsørgelse?	78
Hvor stor en andel af jeres 65-79 årige modtager hjemmehjælp?	54	Hvor mange af jeres ledige er tæt på arbejdsmarkedet?	80
Hvor stor en andel af jeres 80+ årige modtager hjemmehjælp?	56	Hvor lang tid har de arbejdsmarkedsparate været ledige?	82
Hvor mange timers hjemmehjælp får jeres 65-79 årige?	58	Har I mange borgere med behov for en uddannelsesrettet indsats?	84
Hvor mange timers hjemmehjælp får jeres 80+ årige?	60	Har I mange borgere med behov for en tværfaglig indsats?	86
Hvad er jeres udgifter til pleje og omsorg?	62	Står jeres kontanthjælps- modtagere til rådighed?	88
07 / SUNDHED	64	Hvor mange flygtninge og familiesammenførte vurderes jobparate i jeres kommune?	90
Hvor meget bruger jeres kommune på sundhed?	64	Hvor mange af jeres flygtninge er i beskæftigelse eller i uddannelse?	92
Hvor meget bruger jeres kommune på kommunal medfinansiering (KMF)?	66	09 / ADMINISTRATION	94
Hvor mange indlæggelser af jeres småbørn er forebyggelige?	68	Hvor meget personale bruger I på ledelse og administration?	94
Hvor mange indlæggelser af 80+ årige er forebyggelige?	70	Hvad er jeres udgifter til central administration?	96
Hvor mange af jeres småbørn genindlægges?	72	Hvor højt er jeres medarbejderes sygefravær?	98
Hvor mange af jeres 80+ årige genindlægges?	74	Hvordan har jeres personaleforbrug udviklet sig?	100
Hvor længe er jeres borgere færdigbehandlede?	76	Hvor meget konkurrenceudsætter I?	102
		Hvor mange fælles forpligtende indkøbsaftaler tilslutter I jer?	104
		Hvor stor en del af jeres varekøb er på forpligtende SKI-aftaler?	106

HVAD ER GENNEMSNITSALDEREN FOR NYVISITEREDE TIL HJEMMEHJÆLP?

HVORFOR ER DET INTERESSANT

Med alderen stiger risikoen for, at man ikke kan udføre hverdagsopgaver, som man ellers tidligere har taget for givet. Derfor stiger behovet for hjælp fra den kommunale ældreomsorg med alderen. En bedre sundhedstilstand blandt de ældre sammen med øget forebyggelse og rehabilitering betyder, at tidspunktet for, hvornår behovet for hjælp indtræffer, udskydes i disse år. Gennemsnitsalderen for nyvisiterede til hjemmehjælp kan ses som en indikator for sundhedstilstanden blandt de ældre, men nøgletallet siger også noget om det politisk valgte serviceniveau i den enkelte kommune. Der er op til seks års forskel mellem kommunerne på, hvor gamle de ældre borgere i gennemsnit er, når de begynder at modtage hjemmehjælp. Derfor er der et potentiale i at undersøge, hvad der driver de kommunale forskelle.

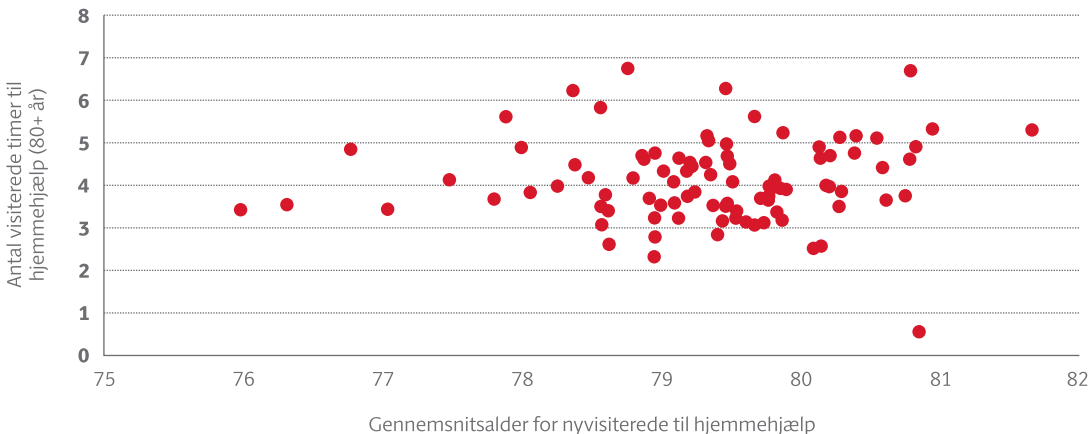
TIL VIDERE DRØFTELSE

Med udgangspunkt i nøgletallet vil det være relevant at diskutere:

- › Hvor mange timers hjemmehjælp får nyvisiterede typisk i din kommune?
- › Indgår viden om gennemsnitsalderen og antal hjemmehjælpstimer blandt nyvisiterede i overvejelserne om kommunens forebyggende indsats?
- › Afspejler udviklingen i gennemsnitsalderen for nyvisiterede kommunens arbejde med forebyggende indsatser?
- › Tages der i budgetlægningen højde for, at gennemsnitsalderen for nyvisiterede bliver højere?

ER DER EN SAMMENHÆNG MELLEM SERVICENIVEAU OG HVORNÅR DE ÆLDRE FÅR HJEMMEHJÆLP FØRSTE GANG?

Der er forskel på omkring seks år i gennemsnitsalderen for nyvisiterede til hjemmehjælp mellem kommunen med henholdsvis den højeste og laveste gennemsnitsalder. Nogle kommuner arbejder måske bevidst med en lav alder for førstegangsvisitation for at forebygge funktionsnedsættelse og dermed som et led i at mindske behovet for hjælp senere i livet. I andre kommuner hænger en lav alder for førstegangsvisitation måske sammen med et større plejebehov i ældregruppen end i andre kommuner. Figuren viser ikke en tydelig sammenhæng mellem gennemsnitsalder for nyvisiterede til hjemmehjælp og antal visiterede timer til hjemmehjælp. For den enkelte kommuner kan det imidlertid alligevel være relevant at forholde sig til, hvilken effekt gennemsnitsalderen for førstegangsvisitation har på plejebehovet på sigt.

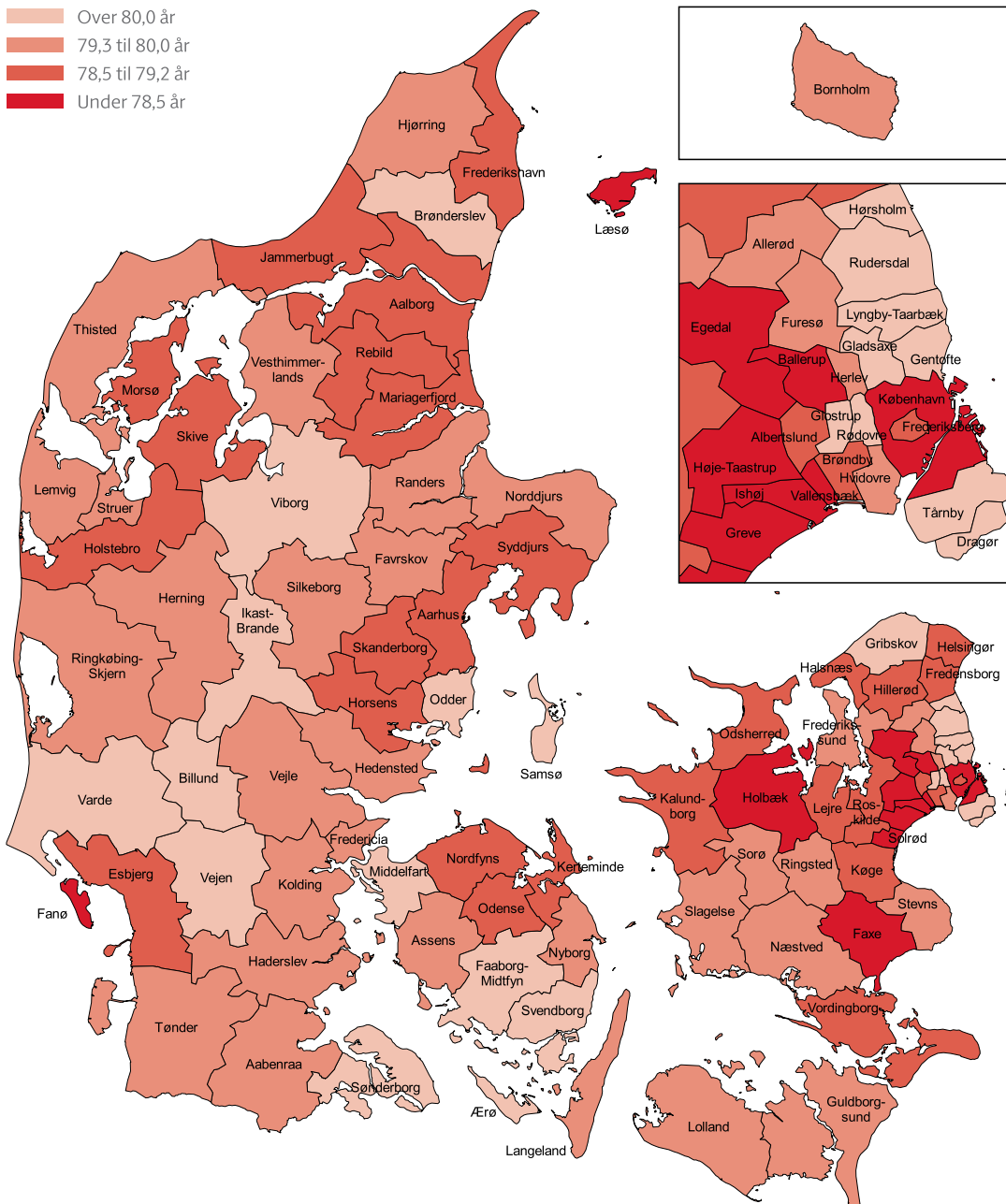

› Gennemsnitsalder for nyvisiterede til hjemmehjælp i eget hjem for 65+ årige, 2016

Hørsholm	81,7	▲
Lyngby-Taarbæk	80,9	▲
Glostrup	80,9	▼
Gribskov	80,8	
Gladsaxe	80,8	▲
Rudersdal	80,8	▲
Rødovre	80,8	▲
Dragør	80,7	▲
Faaborg-Midtfyn	80,6	▲
Gentofte	80,6	▼
Samsø	80,5	▼
Svendborg	80,4	▼
Odder	80,4	▲
Middelfart	80,3	▲
Sønderborg	80,3	▼
Vejen	80,3	▲
Varde	80,2	▼
Ikast-Brande	80,2	▲
Billund	80,2	▼
Viborg	80,1	▲
Brønderslev	80,1	▼
Æro	80,1	▼
Tårnby	80,1	▼
Aabenraa	79,9	▲
Søre	79,9	▲
Thisted	79,9	▲
Herrning	79,9	▼
Haderslev	79,9	▲
Favrskov	79,8	▼
Hvidovre	79,8	▲
Allerød	79,8	▼
Nyborg	79,8	▼
Langeland	79,8	▼
Bornholm	79,8	▲
Herlev	79,7	▼
Furesø	79,7	▲
Tønder	79,7	▼
Guldborgsund	79,7	▼
Vejle	79,6	▼
Struer	79,5	▲
Stevns	79,5	▲
Norddjurs	79,5	▼
Assens	79,5	▲
Fredericia	79,5	▲
Randers	79,5	▲
Slagelse	79,5	▲
Ringkøbing-Skjern	79,5	▲
Hjørring	79,5	▲
Kolding	79,4	▼
Vesthimmerlands	79,4	▲
Hedensted	79,4	▼
Frederikssund	79,4	▼
Lolland	79,4	▲
Ringsted	79,3	▲
Lemvig	79,3	▲
Næstved	79,3	▼
Silkeborg	79,3	▼
Odsherred	79,2	▲
Skive	79,2	▼
Helsingør	79,2	▼
Jammerbugt	79,2	▲
Holstebro	79,2	▼
Kerteminde	79,1	▼
Rebild	79,1	▲
Albertslund	79,1	▲
Brøndby	79,1	▼
Skanderborg	79,0	▲
Fredensborg	79,0	▲
Aarhus	79,0	▼
Odense	79,0	▲
Frederikshavn	79,0	▲
Morsø	78,9	▼
Roskilde	78,9	▼
Hillerød	78,9	▼
Horsens	78,9	▼
Esbjerg	78,8	▼
Vordingborg	78,8	▼
Syddjurs	78,8	▼
Køge	78,7	▼
Aalborg	78,6	▲
Nordfyns	78,6	▼
Mariagerfjord	78,6	▼
Kalundborg	78,6	▼
Frederiksberg	78,6	▲
Halsnæs	78,6	▼
Lejre	78,5	▼
Ballerup	78,4	▼
Holbæk	78,4	▲
Egedal	78,3	–
Solrød	78,1	▲
Faxe	78,0	▼
Læsø	77,9	▼
København	77,8	–
Greve	77,5	▼
Høje-Taastrup	77,0	▼
Vallensbæk	76,8	▼
Fano	76,3	▼
Ishøj	76,0	▼

▲ ▼: Angiver ændring i kommunens placering i forhold til året før.

› **Kort. Gennemsnitsalder for nyvisiterede til hjemmehjælp i eget hjem**

› **DATA**

Kilde: FLIS – nøgletallet: "Gns.alder nyvisiterede hjemmehjælp". Nøgletallet er opgjort eksklusiv visitation under 2 min., da det antages at være madservice. Kun personer på 65 år eller derover indgår i nøgletallet.

HVOR STOR EN ANDEL AF JERES 65-79 ÅRIGE MODTAGER HJEMMEHJÆLP?

HVORFOR ER DET INTERESSANT

Den demografiske udvikling betyder, at antallet af borgere på 65 år eller derover stiger. Det har betydning for udgiftspresset på kommunerne. I de senere år er det primært de ældre under 80 år, der er vokset i antal. I aldersgruppen 65-79-årige er det de færreste ældre, der har behov for hjælp fra kommunens ældrepleje. De borgere, der modtager hjælp, har dog typisk et stort behov for hjælp, og mange har en kompleks og/eller omfattende funktionsnedsættelse. Aldersgruppens funktionsnedsættelse kan skyldes kroniske lidelser, ulighed i sundhed eller en række andre årsager. Der er en vis forskel mellem kommunerne på, hvor stor en andel af de 65-79-årige, der modtager hjemmehjælp. Den forskel kan formentligt ikke alene forklares ud fra sundhedstilstand. Den enkelte kommune bør overveje, om nøgletallet har det niveau, som man ønsker.

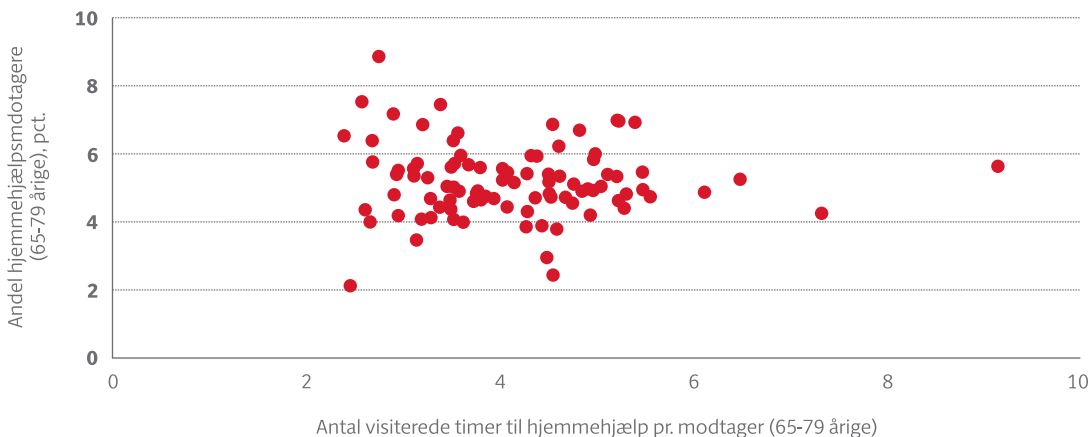
TIL VIDERE DRØFTELSE

Med udgangspunkt i nøgletallet vil det være relevant at diskutere:

- » Hvad kendetegner plejebehovet blandt hjemmehjælpsmodtagere mellem 65 og 79 år? Er der fx en stor andel kronikere?
- » Hvilket forebyggelsespotentiale er der blandt de 65-79 årige? Er det muligt at identificere særligt udsatte tidligt?
- » Hvilket rehabiliteringspotentiale er der blandt de yngre hjemmehjælpsmodtagere? Og adskiller det sig fra de ældste hjemmehjælpsmodtagere?
- » Arbejder kommunen med at tænke hjemmehjælpen sammen med øvrige indsatser, som den yngre hjemmehjælpsmodtager evt. får?

ANDEL HJEMMEHJÆLPSMODTAGERE BØR SES I SAMMENHÆNG MED ANTAL HJEMMEHJÆLPSTIMER

En række faktorer spiller ind på antallet af hjemmehjælpsmodtagere mellem 65 og 79 år i den enkelte kommune. Det gør fx kommunens serviceniveau og plejebehovet blandt målgruppen. Ligeledes kan også adgangen til plejeboliger have en betydning for, hvor mange af de ældre, der modtager hjemmehjælp. Ikke desto mindre er det relevant for alle kommuner at forholde sig til, om der er det rette forhold mellem andelen af hjemmehjælpsmodtagere og antal visiterede timer til den enkelte. Nogle kommuner vælger måske at sprede hjemmehjælpen ud, så mange modtager hjemmehjælp, men hver især får relativt få timer. Andre kommuner vælger måske i stedet for at koncentrere hjemmehjælpen på få ældre borgere, men med mange timers hjælp til hver.

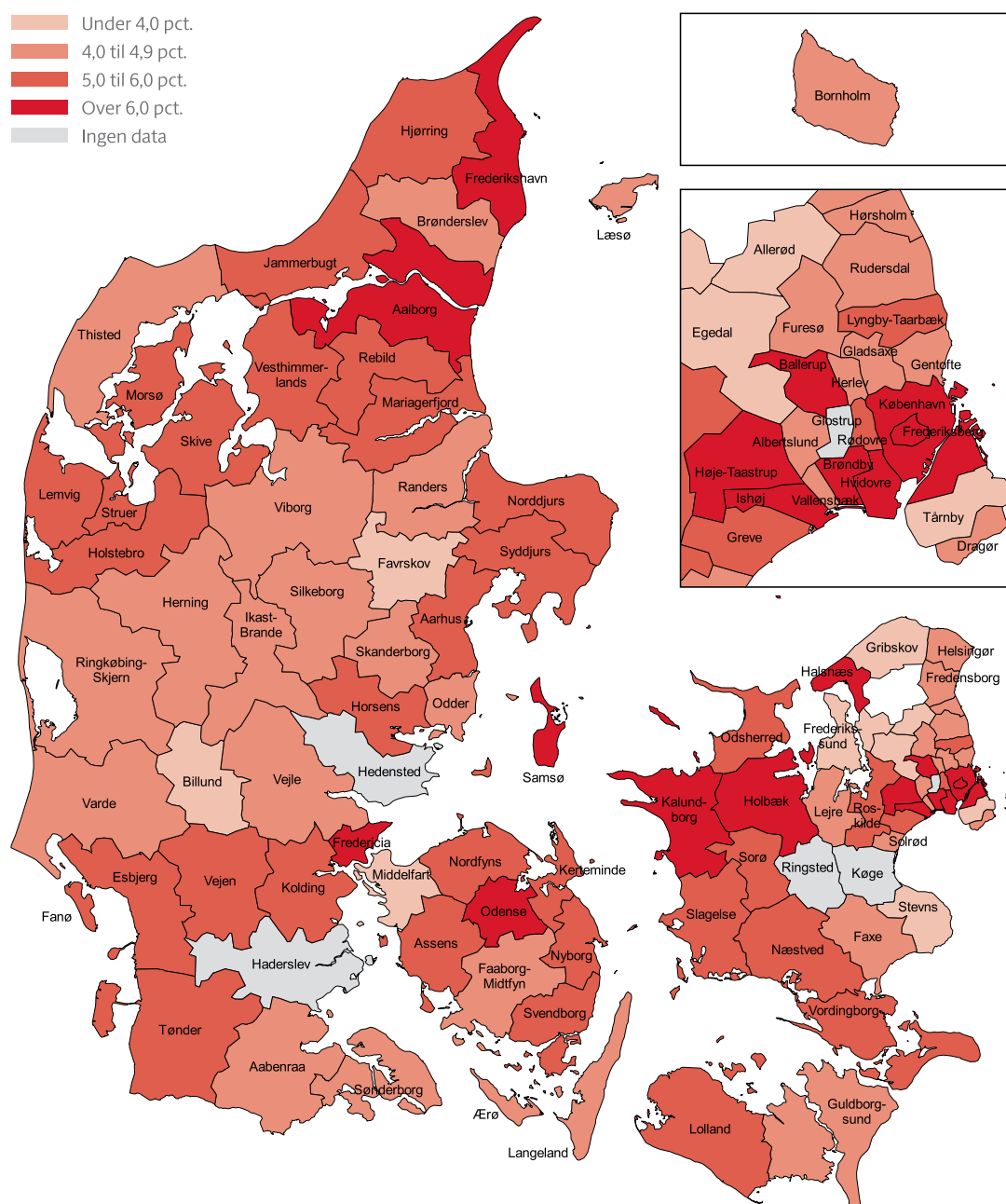

» Andel 65-79 årige, der modtager hjemmehjælp i eget hjem i pct., 2016

Tårby	2,1	▲
Allerød	2,4	
Favrskov	2,9	▼
Gribskov	3,3	
Middelfart	3,5	▲
Egedal	3,8	▲
Billund	3,8	▼
Frederikssund	3,9	–
Stevns	4,0	▲
Dragør	4,0	▲
Herning	4,1	▼
Randers	4,1	▲
Solrød	4,1	▼
Vejle	4,2	▼
Skanderborg	4,2	▲
Brønderslev	4,3	
Lejre	4,3	
Viborg	4,4	▼
Fredensborg	4,4	▲
Rudersdal	4,4	▲
Thisted	4,4	▲
Bornholm	4,4	▲
Odder	4,5	▼
Albertslund	4,6	▲
Sønderborg	4,6	▼
Faaborg-Midtfyn	4,6	▲
Aabenraa	4,6	▲
Hørsholm	4,7	▼
Furesø	4,7	▼
Varde	4,7	▼
Gladsaxe	4,7	▲
Helsingør	4,7	▲
Ærø	4,7	▼
Gentofte	4,7	▼
Herlev	4,8	▲
Guldborgsund	4,8	
Vallensbæk	4,8	–
Langeland	4,8	▼
Ringkøbing-Skjern	4,9	▲
Silkeborg	4,9	▼
Læsø	4,9	▼
Ikast-Brande	4,9	▼
Faxe	4,9	▼
Hillerød	4,9	▼
Næstved	5,0	▼
Vejen	5,0	▲
Greve	5,0	▼
Syddjurs	5,0	▼
Odsherred	5,1	▲
Jammerbugt	5,2	▲
Lemvig	5,2	▼
Nordfyns	5,2	▲
Sorø	5,2	▼
Struer	5,3	▼
Skive	5,3	▼
Assens	5,3	▼
Nyborg	5,3	▼
Kolding	5,4	▼
Norddjurs	5,4	▼
Svendborg	5,4	▼
Holstebro	5,4	▼
Rebild	5,4	▲
Kerteminde	5,5	▼
Tønder	5,5	▼
Vesthimmerlands	5,6	▼
Aarhus	5,6	▲
Lolland	5,6	▼
Roskilde	5,6	▼
Vordingborg	5,6	▼
Esbjerg	5,7	▲
Hjørring	5,7	▼
Fano	5,7	▼
Morsø	5,8	▼
Lynby-Taarbæk	5,8	▼
Slagelse	5,9	▼
Horsens	5,9	▼
Mariagerfjord	5,9	▲
Rødovre	6,0	▼
Fredericia	6,2	▲
Hvidovre	6,4	–
Kalundborg	6,4	▼
Odense	6,5	▼
Høje-Taastrup	6,6	▲
Ballerup	6,7	▼
Frederiksberg	6,9	▲
Brøndby	6,9	▼
Halsnæs	6,9	–
Holbæk	7,0	▼
Samsø	7,0	
Frederikshavn	7,2	▼
København	7,4	▼
Aalborg	7,5	▼
Ishøj	8,9	▼
Glostrup	-	
Haderslev	-	
Hedensted	-	
Køge	-	
Ringsted	-	

▲ ▼ : Angiver ændring i kommunens placering i forhold til året før.

› **Kort. Andel 65-79 årige, der modtager hjemmehjælp i eget hjem**

› **DATA**

Kilde: FLIS. Nøgletallet er konstrueret ud fra nøgletallene "Andel modt. 65-69 årige, pct.", "Andel 70-74 årige, pct." og "Andel modt. 75-79 årige, pct.". Nøgletallet er opgjort eksklusiv visitation under 2 min., da det antages at være madservice.

HVOR STOR EN ANDEL AF JERES 80+ ÅRIGE MODTAGER HJEMMEHJÆLP?

HVORFOR ER DET INTERESSANT

Tidligere har det primært været de yngre ældre under 80 år, der har vokset i antal, men i de kommende år vil det være de ældre over 80 år, hvor den største vækst ses. Behovet for hjælp stiger typisk med alderen, og den gennemsnitlige alder for, hvornår de ældre får hjemmehjælp første gang, er omkring 80 år. Derfor vil stigningen i antallet af ældre over 80 år alt andet lige komme til at forstærke det demografiske udgiftspres, som kommunerne oplever i disse år. Nøgletallet er dels påvirket af sundhedstilstanden hos de ældre i den enkelte kommune og dels af det politisk fastlagte service. Som kommune er det vigtigt at forholde sig til, om nøgletallet har det niveau, som man ønsker.

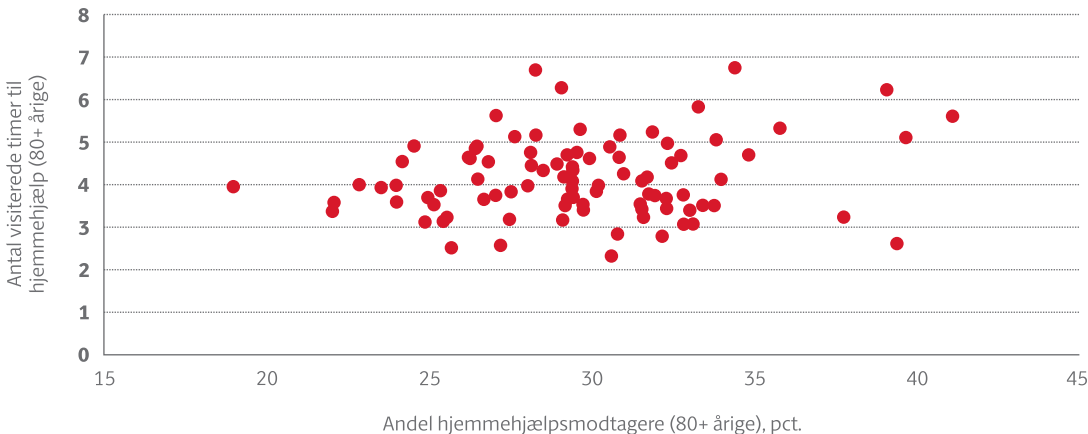
TIL VIDERE DRØFTELSE

Med udgangspunkt i nøgletallet vil det være relevant at diskutere:

- › Hvordan udvikler antallet af hjemmehjælpsmodtagere i aldersgruppen 80+ årige sig i kommunen? Og hvordan spiller dette sammen med udviklingen i antallet af alle borgere over 80 år?
- › Hvilket rehabiliteringspotentiale er der blandt de ældste hjemmehjælpsmodtagere? Og arbejder kommunen strategisk med dette?
- › Arbejder kommunen med at sammentænke hjemmehjælpen med eventuelle andre indsatser, som den ældre modtager?
- › Er det muligt at involvere modtageren i dele af opgaveløsningen?

ANDEL HJEMMEHJÆLPSMODTAGERE BØR SES I SAMMENHÆNG MED ANTAL TIMERS HJEMMEHJÆLP

En række faktorer spiller ind på antallet af hjemmehjælpsmodtagere over 80 år i den enkelte kommune. Det gør fx kommunens serviceniveau og plejebehovet blandt målgruppen. Ligeledes kan også adgangen til plejeboliger have en betydning for, hvor mange af de ældre, der modtager hjemmehjælp. Ikke desto mindre er det relevant for alle kommuner at forholde sig til, om der er det rette forhold mellem andelen af hjemmehjælpsmodtagere og antal visiterede timer til den enkelte. Nogle kommuner vælger måske at sprede hjemmehjælpen ud, så mange modtager hjemmehjælp, men hver især får relativt få timer. Andre kommuner vælger måske i stedet for at koncentrere hjemmehjælpen på få ældre borgere, men med mange timers hjælp til hver.

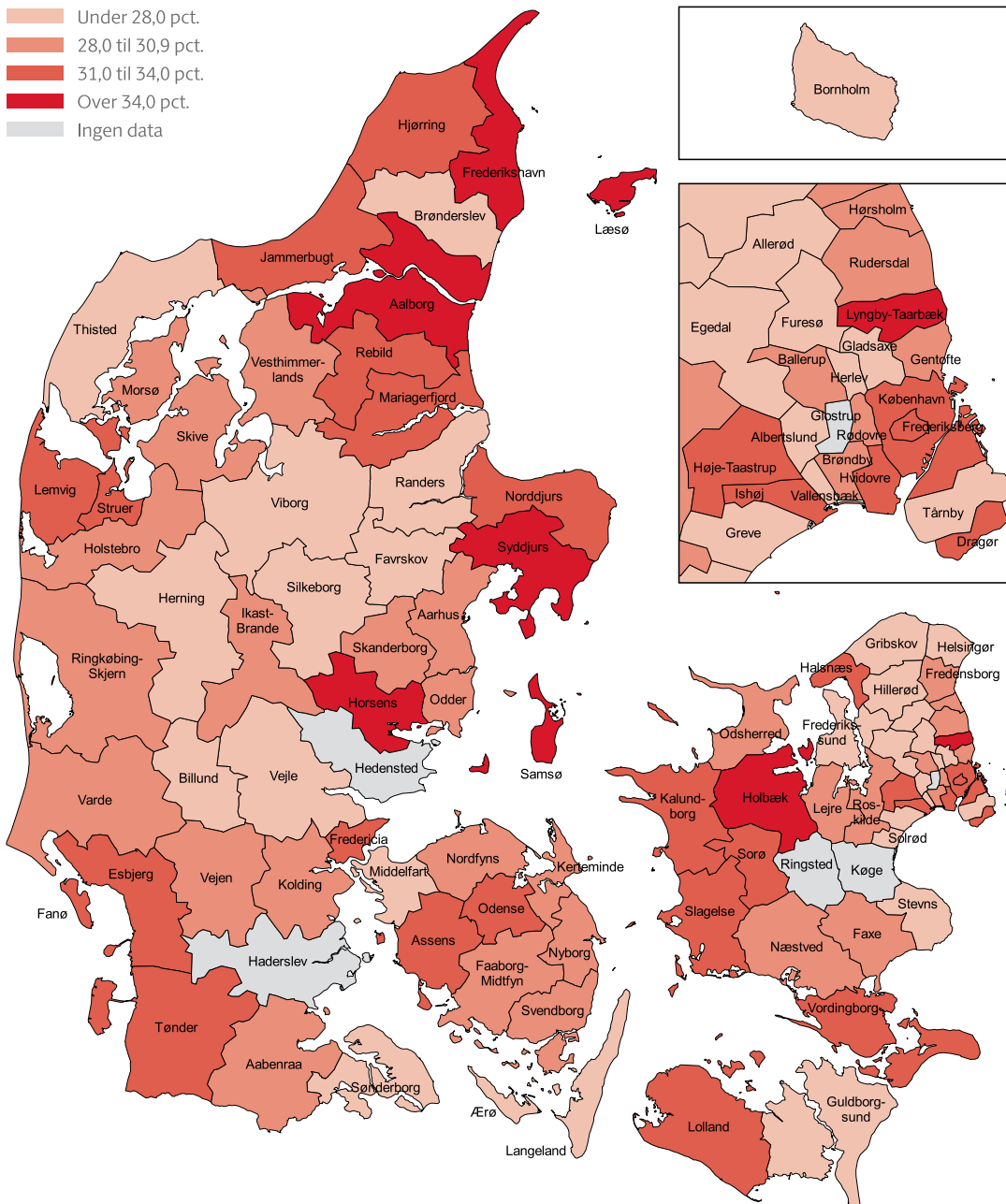

› Andel 80+ årige, der modtager hjemmehjælp i eget hjem i pct., 2016

Allerød	19,0
Gribskov	21,4
Favrskov	22,0 ▲
Randers	22,1 ▲
Billund	22,9 ▼
Herning	23,5 -
Egedal	24,0 ▲
Albertslund	24,0 ▲
Helsingør	24,2 ▲
Gladsaxe	24,5 ▲
Herlev	24,9 ▼
Furesø	25,0 ▼
Frederikssund	25,2 ▲
Midelfart	25,4 -
Vejle	25,5 ▼
Stevns	25,6 ▲
Tårnby	25,7 ▲
Brønderslev	26,2
Hillerød	26,3 ▼
Vallensbæk	26,4 ▲
Ærø	26,5 ▼
Greve	26,5 ▲
Bornholm	26,7 ▲
Silkeborg	26,8 ▼
Langeland	27,1 ▼
Guldborgsund	27,1
Viborg	27,2 ▼
Thisted	27,5 ▲
Solrød	27,5 ▼
Sønderborg	27,6 ▼
Ikast-Brande	28,0 -
Odder	28,1 ▼
Skive	28,2 ▼
Rudersdal	28,3 ▲
Næstved	28,3 ▼
Skanderborg	28,5 ▲
Ballerup	28,9 ▲
Ringkøbing-Skjern	29,1 ▲
Kolding	29,1 ▼
Lejre	29,2
Vejen	29,2 ▼
Varde	29,3 ▼
Faaborg-Midtfyn	29,3 ▼
Aabenraa	29,4 ▼
Gentofte	29,4 -
Brøndby	29,4 ▲
Holstebro	29,4 ▼
Roskilde	29,4 ▼
Aarhus	29,6 ▲
Hørsholm	29,7 ▼
Fredensborg	29,7 ▲
Nordfyns	29,8 ▲
Rødovre	29,9 ▼
Ods herred	30,1 ▲
Nyborg	30,2 ▼
Faxe	30,6 ▲
Morsø	30,6 ▼
Vesthimmerlands	30,8 ▲
Kerteminde	30,9 ▼
Svendborg	30,9 ▲
Lolland	31 ▼
Fano	31,5 ▼
Norddjurs	31,5 ▼
Ishøj	31,6 ▲
Rebild	31,6 ▼
Esbjerg	31,7 ▲
Mariagerfjord	31,8 ▼
Soro	31,9 ▼
Jammerbugt	32 ▼
Odense	32,2 ▼
København	32,3 ▲
Høje-Taastrup	32,3 ▲
Vordingborg	32,3 ▲
Slagelse	32,3 ▼
Assens	32,5 ▼
Fredericia	32,8 ▲
Dragør	32,8 ▲
Tønder	32,8 ▼
Struer	33 ▼
Kalundborg	33,1 ▲
Halsnæs	33,3 ▼
Hjørring	33,4 ▼
Frederiksberg	33,8 ▲
Lemvig	33,8 ▼
Hvidovre	34 ▼
Syddjurs	34,4 ▼
Horsens	34,8 ▼
Lynby-Taarbæk	35,8 ▼
Frederikshavn	37,8 ▼
Holbæk	39,1 -
Aalborg	39,4 -
Samsø	39,7
Læsø	41,1 ▼
Glostrup	-
Haderslev	-
Hedensted	-
Køge	-
Ringsted	-

▲ ▼ : Angiver ændring i kommunens placering i forhold til året før.

› **Kort. Andel 80+ årige, der modtager hjemmehjælp i eget hjem**

› **DATA**

Kilde: FLIS. Nøgletallet er konstrueret ud fra nøgletallene: "Andel modt. 80-84 år, pct.", "Andel modt. 85-89 år, pct." og "Andel modt. 90+ årige, pct.". Nøgletallet er opgjort eksklusiv visitation under 2 min., da det antages at være madservice.

HVOR MANGE TIMERS HJEMMEHJÆLP FÅR JERES 65-79 ÅRIGE?

HVORFOR ER DET INTERESSANT

I de senere år er det primært de ældre under 80 år, der er vokset i antal. I aldersgruppen 65-79-årige er det de færreste ældre, der har behov for hjælp fra kommunens ældrepleje. De borgere, der modtager hjælp, har dog typisk et stort behov for hjælp, og mange har en kompleks og/eller omfattende funktionsnedsættelse. Samtidig arbejder kommunerne med rehabilitering for at gøre de ældre mest muligt selvhjulpne. Der er en forholdsvis stor forskel mellem kommunerne på, hvor mange timers hjemmehjælp de 65-79-årige får. Den forskel kan formentlig ikke alene forklares ud fra sundhedstilstanden. Den enkelte kommune bør overveje, om nøgletallet har det niveau, som man ønsker.

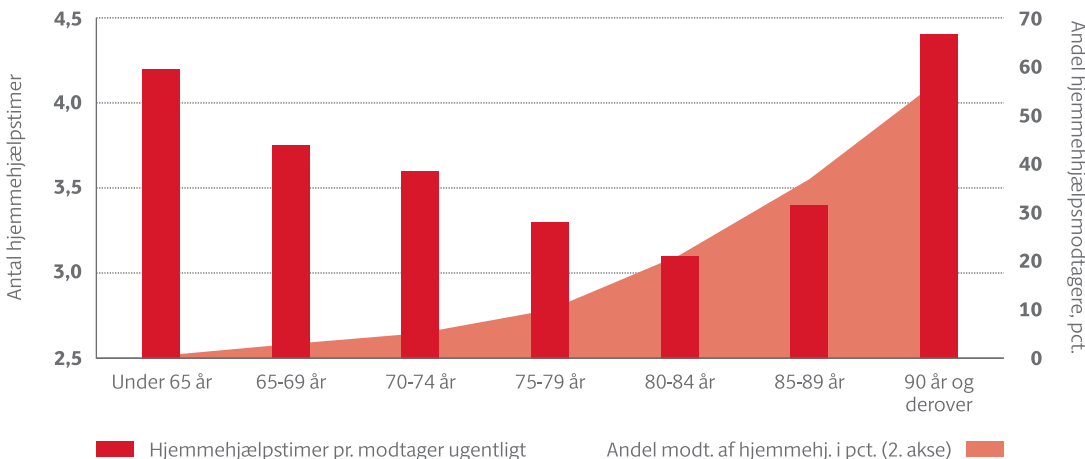
TIL VIDERE DRØTELSE

Med udgangspunkt i nøgletallet vil det være relevant at diskutere:

- › Hvad kendetegner plejebehovet blandt hjemmehjælpsmodtagere mellem 65 og 79 år? Er der fx en større andel kronikere?
- › Hvilket forebyggelsespotential er der blandt de 65-79 årige? Er det muligt at identificere særligt udsatte tidligt?
- › I hvilken grad tænkes den rehabiliterende indsats ind over de yngste hjemmehjælpsmodtagere?
- › Hvordan er sundhedstilstanden blandt de yngre ældre, der får hjemmehjælp i eget hjem?

DER GIVES FLEST HJEMMEHJÆLPSTIMER TIL DE YNGSTE OG ÆLDSTE ÆLDRE

Det er almindelig kendt, at plejebehovet stiger med alderen. Det betyder dels at en ældre befolkning har et større plejebehov og den enkelte ældre borger typisk oplever faldende funktionsevne. Ser man derimod på det gennemsnitlige antal hjemmehjælpstimer blandt forskellige aldersgrupper, ser man ikke denne tendens. Her ses det derimod, at det gennemsnitlige timetal pr. uge er højest for de yngste og ældste hjemmehjælpsmodtagere. For de yngste ældre vil plejebehovet typisk skyldes kroniske lidelser, ulighed i sundhed mv., mens det blandt de ældste ældre derimod i overvejende grad skyldes klassisk aldersbetinget funktionsnedsættelse.

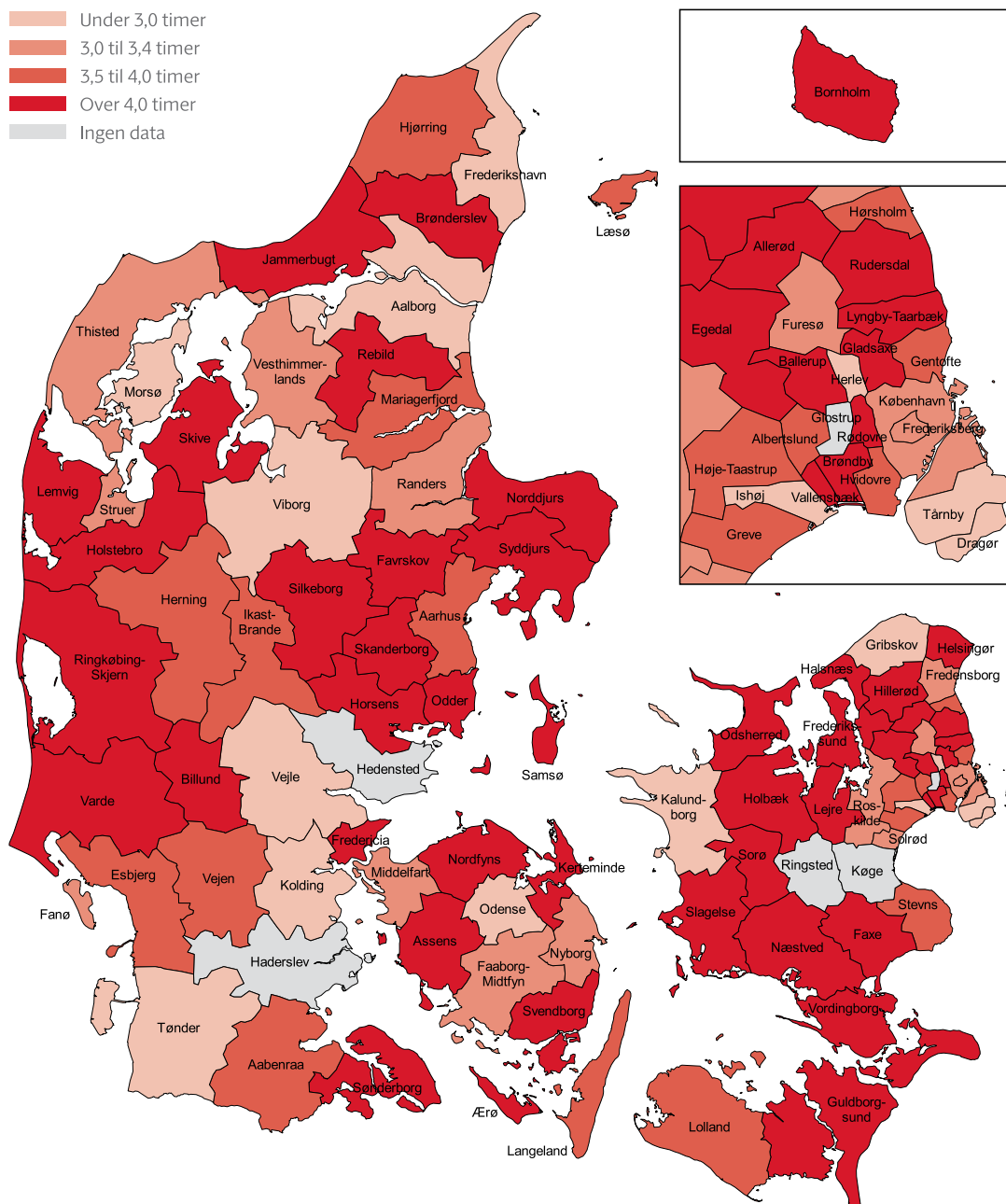

› Gennemsnit antal visiterede timer til hjemmehjælp i eget hjem pr. uge for 65-79 årige, 2016

Odense	2,4	▲
Tårnby	2,5	▲
Aalborg	2,6	▲
Viborg	2,6	▲
Dragør	2,7	▲
Kalundborg	2,7	▲
Morsø	2,7	▼
Ishøj	2,8	▲
Frederikshavn	2,9	▲
Herlev	2,9	▲
Kolding	2,9	▲
Tønder	3	▲
Veje	3	-
Vesthimmerlands	3,1	▲
Nyborg	3,1	▲
Middelfart	3,1	▲
Fanø	3,2	▲
Randers	3,2	▲
Frederiksberg	3,2	▲
Struer	3,3	▼
Furesø	3,3	▼
Solrød	3,3	▼
Thisted	3,4	▲
København	3,4	▲
Greve	3,5	▲
Faaborg-Midtfyn	3,5	▼
Fredensborg	3,5	▲
Roskilde	3,5	▲
Hvidovre	3,5	▲
Herning	3,5	▲
Vejen	3,5	▼
Hjørring	3,5	▲
Hoje-Taastrup	3,6	▲
Læsø	3,6	▲
Mariagerfjord	3,6	▲
Stevns	3,6	▲
Esbjerg	3,7	▲
Albertslund	3,7	▲
Langeland	3,8	▼
Ikast-Brande	3,8	▲
Lolland	3,8	▼
Aabenraa	3,8	▲
Gentofte	3,9	▲
Hørsholm	3,9	▼
Aarhus	4	▲
Nordfyns	4	▼
Bornholm	4,1	▲
Rebild	4,1	▲
Jammerbugt	4,2	▲
Billund	4,3	▼
Holstebro	4,3	▼
Lejre	4,3	▲
Horsens	4,3	▲
Varde	4,4	▼
Slagelse	4,4	▲
Frederikssund	4,4	▲
Favrskov	4,5	▲
Svendborg	4,5	▲
Lemvig	4,5	▼
Vallensbæk	4,5	▲
Helsingør	4,5	▲
Brøndby	4,5	▲
Allerød	4,6	▲
Egedal	4,6	▲
Fredericia	4,6	-
Assens	4,6	▼
Gladsaxe	4,7	▲
Odsherred	4,8	▲
Odde	4,8	▲
Ballerup	4,8	▲
Silkeborg	4,9	▼
Næstved	4,9	▼
Skanderborg	4,9	▲
Faxe	5	▼
Lyngby-Taarbæk	5	▼
Rødovre	5	▲
Syddjurs	5	▼
Norddjurs	5,1	▼
Skive	5,2	▼
Samso	5,2	▲
Sønderborg	5,2	▼
Holbæk	5,2	▲
Rudersdal	5,3	▲
Guldborgsund	5,3	▲
Halsnæs	5,4	▼
Kerteminde	5,5	▼
Hillerød	5,5	▼
Ærø	5,6	▼
Ringkøbing-Skjern	6,1	▼
Soro	6,5	▼
Brønderslev	7,3	▲
Vordingborg	9,1	▼
Gribskov	-	-
Glostrup	-	-
Haderslev	-	-
Hedensted	-	-
Køge	-	-
Ringsted	-	-

▲ ▼ : Angiver ændring i kommunens placering i forhold til året før.

› Kort. Gennemsnitligt antal visiterede timer til hjemmehjælp pr. 65-79 årige i eget hjem

› DATA

Kilde: FLIS. Nøgletallet er konstrueret ud fra nøgletallene: "Gns. vis.timer hjemmehjælp, 65-69 årige", "Gns. vis.timer hjemmehjælp, 70-74 årige" og "Gns. vis.timer hjemmehjælp, 75-79 årige". Nøgletallet er opgjort eksklusiv visitation under 2 min., da det antages at være madservice.

HVOR MANGE TIMERS HJEMMEHJÆLP FÅR JERES 80+ ÅRIGE?

HVORFOR ER DET INTERESSANT

Tidligere har det primært været de yngre ældre under 80 år, der har vokset i antal, men i de kommende år vil det være de ældre over 80 år, hvor den største vækst bliver set. Behovet for hjælp stiger typisk med alderen, og den gennemsnitlige alder for, hvornår de ældre får hjemmehjælp første gang er omkring 80 år. Derfor vil stigningen i antallet af ældre over 80 år alt andet lige komme til at forstærke det demografiske udgiftspres, som kommunerne oplever i disse år. Nøgletallet er dels påvirket af sundhedstilstanden hos de ældre i den enkelte kommune og dels af det politisk fastlagte service. Som kommune er det vigtigt at forholde sig til, om nøgletallet har det niveau, som man ønsker.

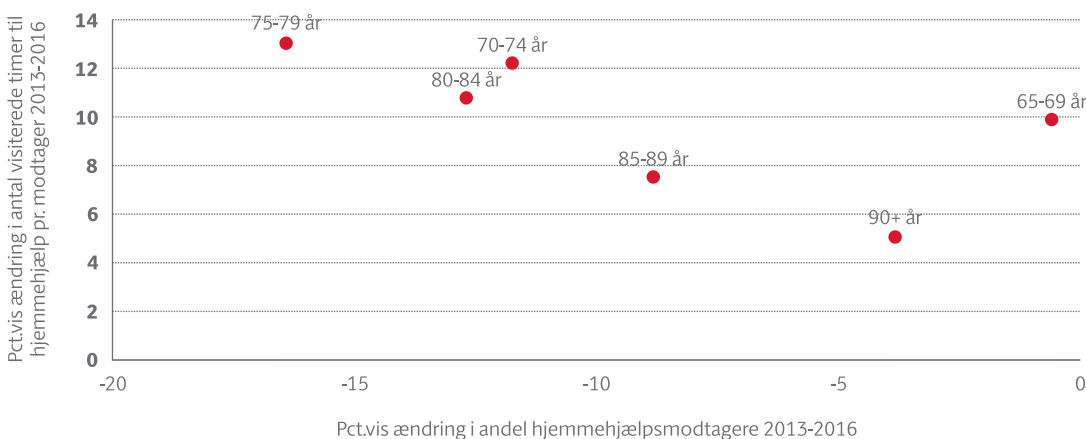
TIL VIDERE DRØTELSE

Med udgangspunkt i nøgletallet vil det være relevante at diskutere:

- › Hvordan udvikler antallet af hjemmehjælpsmodtagere i aldersgruppen 80+ årige sig i kommunen? Og hvordan spiller dette sammen med udviklingen i det samlede antal af borgere over 80 år?
- › Hvilket rehabiliteringspotentiale er der blandt de ældste hjemmehjælpsmodtagere? Og arbejder kommunen strategisk med dette?
- › Arbejder kommunen med at tænke hjemmehjælpen sammen med eventuelle andre indsatser, som den ældre modtager?
- › Er det muligt at involvere modtageren i dele af opgaveløsningen?

HJEMMEHJÆLPEN KONCENTRERES PÅ DEM MED STØRST BEHOV

Generelt har færre ældre behov for hjemmehjælp end tidligere. Den enkelte hjemmehjælpsmodtager får dog flere timers hjælp om ugen. Kommunerne koncentrerer således indsatsen på hjemmehjælpsområdet på de ældre, der har de største funktionsnedsættelser, hvor behovet for hjælp derfor er størst. Ses der nærmere på de enkelte aldersgrupper ses det, at tendensen er særlig tydelig for de midterste aldersgrupper. For den enkelte kommune kan det give anledning til at overveje blandt hvilke aldersgrupper, at rehabiliteringspotentialet er størst.

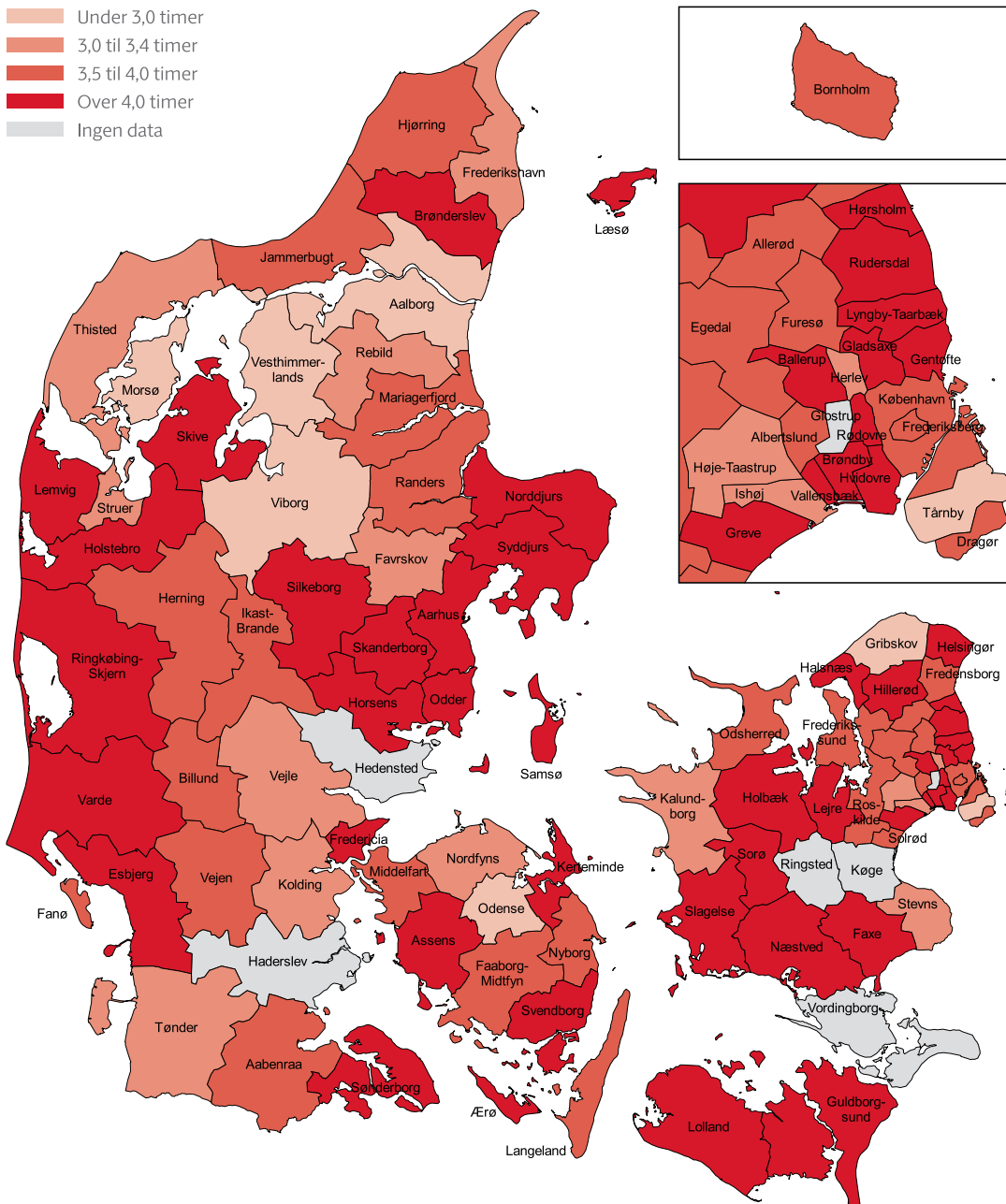

› Gennemsnitligt antal visiterede timer til hjemmehjælp i eget hjem pr. uge for 80+ årige, 2016

Morsø	2,3	▲
Tårnby	2,5	▲
Viborg	2,6	▲
Aalborg	2,6	▲
Odense	2,8	▲
Vesthimmerlands	2,8	▲
Tønder	3,1	▲
Kalundborg	3,1	▲
Herlev	3,1	▲
Vejle	3,1	–
Kolding	3,2	▲
Thisted	3,2	▲
Stevns	3,2	▲
Rebild	3,2	▲
Frederikshavn	3,2	▲
Favrskov	3,4	▲
Struer	3,4	▼
Nordfyns	3,4	▲
Ishøj	3,4	▲
Høje-Taastrup	3,4	▲
Frederiksberg	3,5	▲
Vejen	3,5	▲
Hjørring	3,5	▲
Frederikssund	3,5	▲
Fredensborg	3,5	▲
Fano	3,5	▲
Randers	3,6	▲
Albertslund	3,6	▲
Bornholm	3,6	▲
Faaborg-Midtfyn	3,7	▲
København	3,7	▲
Furesø	3,7	▼
Roskilde	3,7	▲
Jammerbugt	3,7	▲
Langeland	3,7	▼
Dragør	3,8	▲
Mariagerfjord	3,8	▲
Solrød	3,8	▲
Odsherred	3,8	▲
Midelfart	3,9	▲
Aabenraa	3,9	▲
Herning	3,9	▲
Allerød	3,9	▲
Ikast-Brande	4,0	▲
Egedal	4,0	▲
Nyborg	4,0	▲
Billund	4,0	▼
Brøndby	4,1	▲
Norddjurs	4,1	▼
Hvidovre	4,1	▲
Greve	4,1	▲
Esbjerg	4,2	▲
Lejre	4,2	▲
Lolland	4,2	▼
Skanderborg	4,3	▲
Holstebro	4,3	▼
Gentofte	4,4	▲
Skive	4,4	▼
Ballerup	4,5	▲
Assens	4,5	▼
Silkeborg	4,5	▼
Helsingør	4,5	▲
Hillerød	4,6	▼
Rødovre	4,6	▲
Kerteminde	4,6	▲
Brønderslev	4,6	▲
Fredericia	4,7	▼
Horsens	4,7	▲
Varde	4,7	▼
Aarhus	4,8	▲
Odder	4,8	▼
Vallensbæk	4,8	▲
Faxe	4,9	▲
Ærø	4,9	▼
Gladsaxe	4,9	▲
Slagelse	5,0	▲
Lemvig	5,1	▼
Samso	5,1	▲
Sønderborg	5,1	▼
Næstved	5,2	▼
Svendborg	5,2	▲
Soro	5,2	▼
Hørsholm	5,3	▼
Lyngby-Taarbæk	5,3	▼
Læso	5,6	▼
Culdborgsund	5,6	▲
Halsnæs	5,8	▼
Holbæk	6,2	▲
Ringkøbing-Skjern	6,3	▼
Rudersdal	6,7	–
Syddjurs	6,7	▼
Gribskov	-	–
Glostrup	-	–
Haderslev	-	–
Hedensted	-	–
Køge	-	–
Ringsted	-	–
Vordingborg	-	–

▲ ▼ : Angiver ændring i kommunens placering i forhold til året før.

› **Kort. Gennemsnitligt antal visiterede timer til hjemmehjælp pr. 80+ årig i eget hjem**

› **DATA**

Kilde: FLIS. Nøgletallet er konstrueret ud fra nøgletallet: "Gns. vis. timer hjemmehjælp 80+årige"

HVAD ER JERES UDGIFTER TIL PLEJE OG OMSORG?

HVORFOR ER DET INTERESSANT

Antallet af ældre har været stigende gennem en længere årrække. Kommunernes udgifter til ældreområdet er derfor også stigende. Udgifterne stiger dog ikke i samme grad som antallet af ældre over 65 år. Det skyldes blandt andet, at kommunerne har gennemført en større omstilling af indsatsen på ældreområdet de senere år, så rehabilitering, velfærdsteknologi og borgernes egne ressourcer er kommet i centrum. Derved har kommunerne kunne formå at håndtere et større antal ældre end tidligere. Med til forklaringen hører dog også, at væksten i antallet af ældre primært har blandt de ældre under 80 år, hvor plejeb behovet typisk ikke er så omfattende, som hos de ældste ældre. I de kommende år tager væksten blandt de ældre over 80 år til. Det vil forstærke udgiftspresset de kommende år, og derfor er det vigtigt at forholde sig til kommunens udgifter til ældreområdet pr. 65+ årig.

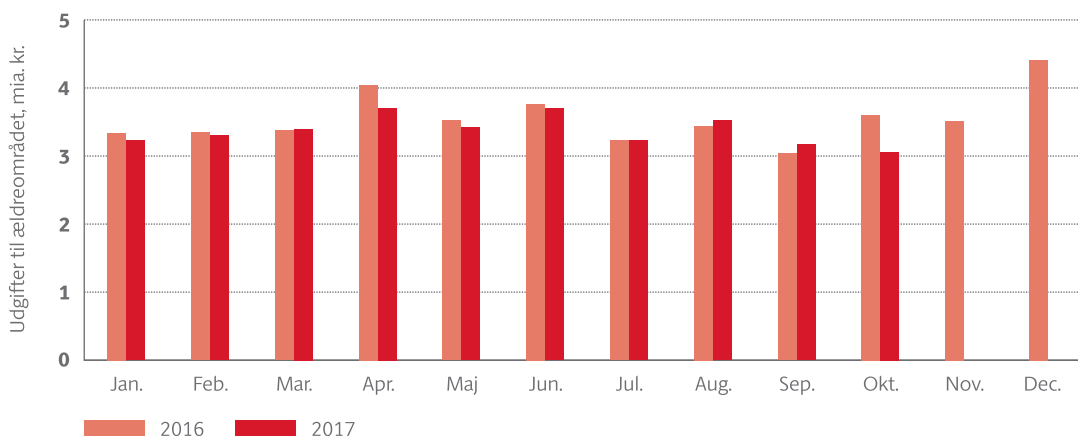
TIL VIDERE DRØFTELSE

Med udgangspunkt i nøgletallet vil det være relevant at diskutere:

- › Hvordan har udgifterne til pleje og omsorg udviklet sig i kommunen?
- › Hvilke forventninger er der til udgiftsudviklingen på ældreområdet i de kommende år i kommunen?
- › Indgår det aktuelle forbrug i udarbejdelsen af kommunens budget?
- › Anvendes der i budgetlægningen demografiregulering? Og tages der højde for fx øget middellevetid og forbedret sundhedstilstand?
- › Tages der i budgetlægningen højde for realiserede og/eller fremadrettede effektiviseringsgevinster?

FØLG UDGIFTSUDVIKLINGEN LØBENDE

Der vil naturligt være nogle udsving i udgifterne til ældreområdet hen over året. Nogle måneder kan der være højere udgifter til vikarer end andre måneder. I andre måneder kan der være et større behov for pleje og omsorg blandt de ældre. Det er vigtigt at være opmærksom, hvordan udgifterne fordeler sig hen over året, sådan at man løbende gennem året har et realistisk billede af, hvor udgifterne forventes at lande for hele året. Derved kan man hurtigt sætte ind, hvis der bliver behov for det. Det kan fx gøres ved at se på udgiftsfordelingen for det foregående år.

› Nettodriftsudgifter til pleje og omsorg pr. 65+ årig i 2016, (2018-pl og B18-opgaveniveau), kr.

Egedal	27.292	–
Greve	27.656	▲
Allerød	28.012	–
Fano	29.503	▲
Stevns	29.608	▲
Solrød	30.264	▼
Nyborg	31.702	▲
Fredensborg	32.485	▲
Lejre	32.851	▲
Halsnæs	32.896	▲
Dragør	32.982	▲
Gribskov	33.032	▼
Guldborgsund	33.068	▲
Faxe	33.132	▲
Syddjurs	33.301	▼
Høje-Taastrup	33.424	▲
Vallensbæk	33.541	▼
Kalundborg	33.577	▼
Furesø	33.808	▼
Næstved	33.815	▼
Nordfyns	34.017	▲
Hørsholm	34.103	▼
Favrskov	34.121	▲
Herning	34.206	–
Vejle	34.382	▼
Middelfart	34.624	▼
Jammerbugt	35.143	▲
Sorø	35.284	▲
Køge	35.320	▼
Odsherred	35.403	▼
Horsens	35.542	▲
Assens	35.572	▲
Kerteminde	35.987	▲
Haderslev	36.073	▲
Tønder	36.230	▼
Ishøj	36.234	▲
Lemvig	36.302	▲
Sønderborg	36.428	▲
Ringsted	36.479	▲
Ikast-Brande	36.639	▲
Skanderborg	36.703	▼
Frederikssund	36.732	▼
Vordingborg	36.790	▼
Helsingør	37.130	–
Hedensted	37.178	▲
Silkeborg	37.269	▲
Holstebro	37.589	▲
Gentofte	37.692	▲
Frederikshavn	37.879	–
Hillerød	37.911	▲
Varde	37.929	▲
Svendborg	37.979	▼
Aabenraa	38.034	▼
Rebild	38.113	▲
Odder	38.136	▲
Lolland	38.241	▲
Viborg	38.294	▼
Holbæk	38.365	▼
Norddjurs	38.531	▲
Roskilde	38.593	▼
Brønderslev	39.340	▼
Glostrup	39.578	▲
Mariagerfjord	39.781	▼
Thisted	39.842	▲
Hjørring	40.010	▼
Struer	40.117	▼
Slagelse	40.163	▼
Tårnby	40.508	▲
Skive	40.691	▼
Vejen	40.906	▼
Odense	41.338	▲
Randers	41.674	▼
Ærø	41.935	▼
Ballerup	42.046	▲
Billund	42.110	▲
Bornholm	42.141	▼
Herlev	42.480	▼
Esbjerg	42.620	▲
Fredericia	43.094	▼
Albertslund	43.137	▼
Langeland	43.183	▲
Aalborg	44.087	–
Samso	44.266	–
Læsø	44.344	▲
Hvidovre	44.950	▲
Aarhus	45.130	▲
Ringkøbing-Skjern	45.292	▼
Rudersdal	45.632	–
Morsø	46.374	▲
Gladsaxe	46.864	▲
Frederiksberg	46.947	▲
Brøndby	47.983	▲
Vesthimmerlands	48.614	▲
Lyngby-Taarbæk	51.352	▲
Rødovre	52.377	▲
København	59.371	▲
Faaborg-Midtfyn	67.504	▼
Kolding	-	-

▲ ▼: Angiver ændring i kommunens placering i forhold til året før.

KL

KL

Weidekampsgade 10

2300 København S

Tlf. 3370 3370

kl@kl.dk

www.kl.dk

 [@kommunerne](https://twitter.com/kommunerne)

 facebook.com/kommunerne

Produktionsnr. 830284

ISBN 978-87-93668-02-7

ISBN 978-87-93668-03-4-pdf